

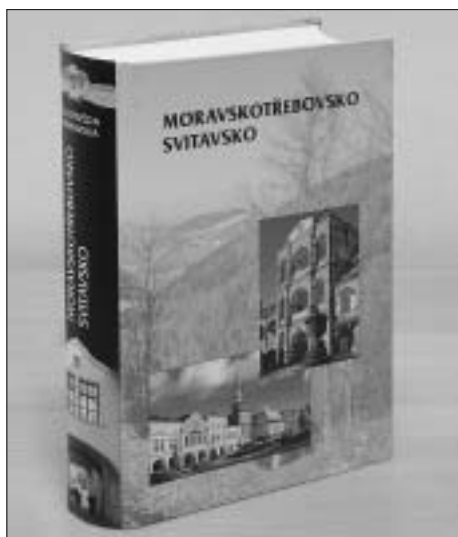
LUCERNA

L I S T O P A D 2 0 0 2

Dobry den,

je listopad, čas, kdy se den krátí a noc prodlužuje, sluníčka je čím dál méně a snad na nás na všechny padá čas od času tzv. chandra (tímto slovem označovala moje maminka pocity nespokojenosti, smutku, únavy, zkrátka deprese). Ale - uvědomujete si, že je to vlastně ten nejlepší čas zalézt doma pod deku, stulit se do klubíčka, uvařit si voňavý čaj, kafe, svařit víno s řebíčkem a skořicí (dle vlastní chuti a nálady) a začít se do nové knížky? V knihkupectvích i v knihovně jich mají přehršlí, ale i my jsme pro vás ke konci roku dvě nové připravili. Tedy, abych nepřeháněla, na té jedné jsme se trochu víc a na druhé trochu míň podíleli.

První z nich bude v prodeji v čase předvánočním, vydavatelem bude Městské muzeum a galerie ve Svitavách a připravujeme ji ve spolupráci se svitavským fotografem Josefem Čermákem. Určitě si pamatujete na fotografie, zachycující změny různých svitavských zákoutí v okresních novinách. O tom, že jsou tyto „porovnávačky“ pro čtenáře zajímavé, svědčí i to, že v nich pokračujeme i na stránkách naší Lucerny. Připravovaná kniha bude zachycovat padesát

nejzajímavějších změn našeho města a určitě se k ní ještě na stránkách Lucerny vrátíme.

A tu druhou, která se připravovala během uplynulých tří let, vydavatelem je Muzejní a vlastivědná společnost v Brně a podílelo se na ní třidvacet autorů zvučných jmen, právě teď držím v ruce. Mezi jednotlivými autory, pracovníky vysokých škol, Akademie věd a Moravského národního muzea najdeme také tři svitavská jména. Pro Svitavy je čest, že se na knize podíleli dva pedagogové

z gymnázia - Jiří Mach a Jiří Žilka a historik svitavského muzea Radoslav Fikejz. A já už se těším, až se do ní začtu a budu odhalovat taje našeho regionu. Jak to zde vypadalo v pravěku, za husitských válek, za druhé světové války? Jak se vyvíjela květena a co dnes víme o fauně kolem nás? Jak se tu bydlelo a pracovalo? A co dělali naši předkové ve svém volném čase? Zůstaly nám tu po nich mnohé umělecké památky. Víme kde a jaké? A co víme o historii Moravského Lačnova, Čtyřiceti Lánů, Vendolí?

Původní záměr Muzejního spolku v Brně, který začal tuto encyklopedii v roce 1897 vydávat, byl zpracovat celou historickou řadu do roku 1902. Opozdil se, téměř symbolicky, o celých sto let. Nicméně kniha je na světě, encyklopedie je dokončena právě naším regionem, 67. svazkem. A myslím si, že neuplyne mnoho času a právě vydané „Moravskotřebovsko a Svitavsko“ bude k sehnání už pouze v antikvariátech, jak je to s většinou těchto publikací, zabývajících se regionem. Zatím je k sehnání ve svitavském muzeu a také v Informačním centru města Svitav.

Dobry den a příjemné podzimní čtení - přeji vám šťastnou ruku při výběru knihy.

Blanka Čuhelová

Takové obyčejné věci...

Stalo se vám někdy, že objevíte ve městě věc, o které si myslíte, že musí být zbrusu nová? Že chodíte po známé ulici, můžete ji

z paměti popsat, ale nějaká drobnost vám přesto unikla? Mně ano a upřímně se přiznám, že bych se v tu chvíli vsadil, že „to“

Foto V. Fochler

tam jistojistě nebylo, protože bych si „to“ všiml. Tak ani nevím, jaké věci všední, nápisy, reliéfy, znaky, ozdoby na fasádách či sloupy, schodiště, lampy a já nevím, co ještě. Mnohdy ale zůstávají bez povšimnutí i věci, kolem nichž chodíme - branky, ploty, mříže, zábradlí - zkrátka to umění, pro něž se vžilo označení umělecké kovářství. Přitom měl málokterý materiál ve vývoji lidstva tak rozhodnou roli jako železo. Nebyli to pouze Sumerové, Asyřané, Egypťané, Etruskové či Řekové a Římané, ale i Chalybové nebo Číňané, kteří znali výrobu a zpracování železa. Člověk se snažil utvářet železo nejen k užítku, ale i k pouhé ozdobě, v našem případě i praktické. Tak se tedy pojďme projít po městě a vy zkuste uhodnout, kde se mříž či plot nachází. Uvidíte sami, že takové obyčejné věci mají svoji minulost. Odpověď v tomto článku však nehledejte, počkejte si na další pokračování. My zatím budeme kout železo, dokud je žhavé.

Radoslav Fikejz

Od nepaměti k současnosti - XIV

U některých vsí svitavského okolí si vůbec nejsme jisti rokem jejich založení. Zakládací listiny se povětšinou nedochovaly, byly-li vůbec vystaveny, o datu založení se buď dovídáme z pozdějších konfirmací privilegií, nebo jméno je uvedeno v soupisech lén olomouckých biskupů. Takový soupis byl pořízen v letech 1318 - 1326 za úřadu biskupa Konráda a jeho údaje nám slouží jako nejstarší datace při určování stáří obcí. Obce samy mohou být data založení poněkud staršího, ale zdá se, že výchozím bodem by mohl být rok 1320, kdy se právě objevují první doklady jmen obcí nebo pomístních názvů.

To je případ vsi **Javorník**, v pramelech psáno *in Achorns*. Místní jméno vzniklo dle adjektiva javorný (pojmenování vrchu nebo lesa). Německý název *Mohren* vznikl ze pojení *zum Ahorne* (u javora) - *zu Mohren*. Český název se v listinách objevil v roce 1501. K roku 1320 je obec uváděna jako součást svitavského panství, roku 1388 má zde držbu Henslin z Mírova. O Javorníku neslyšíme až do roku 1501, kdy biskup Stanislav Thurzo potvrdil rychtáři Pavlovi z Javorníka privilegia na svobodnou rychtu. Kostel Nejsvětější Trojice je postaven ve stylu pozdního baroka kolem roku 1800.

Obec **Moravská Chrastová** (něm. *Chrostau*) patřila v roce 1320 rovněž ke svitavské provincii. Její název původně zněl Chrastava, připomíná osadu založenou na křovinatém místě, nebo na potoce

křovím protékajícím. Přívlasek Moravská získala v protikladu ke vsi Chrastavec, která ležela v těsném sousedství, ale na území Čech. Rychta je zde připomínána v roce 1323 a její privilegia potvrzena roku 1361 biskupem Janem Očkem z Vlašimi. Církevní stavbou je kaple sv. Isidora z poloviny XVIII. století a evangelický kostelík z roku 1889.

Se Svitavami sdílel osud **Lačnov** (něm. *Lotschnau*), jehož jméno se poprvé objevuje ve výše zmíněném soupisu. Jeho název je odvozen od osobního jména Lačen, německý ekvivalent přejat z češtiny od roku 1655. I Lačnov měl přívlasky Moravský a Český, které v roce 1945 zanikly. Osada byla původně slovanská, ale větší kolonizace území proběhla za biskupa Bruna, který zde vysadil svobodnou rychtu, ale privilegium bylo zničeno ohněm, a tak biskup Jindřich Berka z Dubé jej v roce 1329 obnovil. Zajímavé je, že ačkoliv Lačnov patřil do mírovského panství, ze vsi byl odváděn plat litomyšlské kapitule. Církevní stavbou byla pozdně barokní kaple P. Marie (snad kolem roku 1800), která byla podle pamětníků v roce 1976 stržena.

O něco starší obcí je ves **Sklené**, jejíž název je pravděpodobně odvozen od lokátora Glesera. Již v roce 1317 se v pramelech uvádí název Gleserdorf, česky až od roku 1525. Je možné vyvrátit domněnky o původní sklářské huti, jež by mohla dát osadě jméno, protože pro výrobu a zpracování skla nebyly v okolí podmínky. Založení obce je nutné klást do kolonizace

biskupa Bruna, i když přímý doklad o tom chybí. Rychta ve Skleném existovala již v XV. století, privilegium bylo během husitských válek zničeno a obnoveno až v roce 1501. Původně gotický kostel z poloviny XIV. století byl v roce 1913 začleněn do nového kostela sv. Petra a Pavla jako kaple.

Ves **Vendolí** (něm. *Stangendorf*) se objevila v soupise lén z roku 1320, ale její kořeny jsou asi starší. Název získala po svém lokátorovi Dietrichu Stangem von Friedberg, pozdějším moravským komořím z družiny biskupa Bruna. Český název Weyndol pochází z roku 1535 a odkazuje k německému výrazu pro vrbové proutí Weidl/Weidenrute. To by mohlo znamenat, že na tomto místě existovala ještě nějaká starší německá osada, která mohla být pro české jméno vzorem. V německé literatuře je zmiňována i hypotéza založení osady na jakési odbočce kupecké stezky a usuzuje se tak podle dvou tesaných kamenů s letopočtem 1149, které jsou zazděny ve věži kostela. O stáří obce by mohl vypovídat i kostel sv. Ondřeje, založený litomyšlskými premonstráty kolem roku 1260. Tento řád pak spravuje vendolskou farnost do roku 1558.

Dalším významným rokem v pramelech je rok 1347, kdy vratislavský biskup Přechlav z Pogorelly rozdělil majetek premonstrátské kapituly a část přičlenil nově vzniklému litomyšlskému biskupství (1344). Tak se v listinách objevila Kuncova ves (něm. *Cunczendorf*). Od roku 1412 je osada nazývána Kecendorf, pak Ketzelsdorf. Jistě jste se dovtípili, že se jedná o **Koclířov** u Svitav. Farní kostel sv. Jakuba Většího a sv. Filomény spravoval poličský děkanát a od roku 1358 litomyšlské biskupství. Kostel byl v roce 1771 přestavěn do dnešní podoby. Jako majetek náleží obec v průběhu staletí významným šlechtickým rodům - Kostkům z Postupic, Pernštejnům, Trautmannsdorfům, Valdštejnům a Thurn Taxisům.

Pod litomyšlské panství náležela také **Mikuleč** (něm. *Nikols*), o níž první doklad nacházíme také v roce 1347. Název nese po lokátoru Mikuláši a zanedlouho po jejím vysazení byla osídlena i osada **Kukle**. Obě místa jsou snad svázána s kupeckou stezkou, která tudy vedla do mikulečského údolí na Litomyšl. Vzácný je původně gotický kostel sv. Jiří v Mikulči, který byl sice barokně přestavěn ve 2. polovině XVIII. století, ale interiér zdobí nástěnné fresky dle návrhu Mikoláše Alše z roku 1900.

Pozdně barokní kaple P. Marie v Moravském Lačnově

Pozvánka na výstavu

Až do 24. listopadu můžete ve výstavních sících svitavského muzea navštívit výstavu výtvarníků svitavského okresu. Zvala jsem Vás na ni sice už v říjnu, kdy se připravovala, ale nyní je už na světě a mně to nedá, abych se s Vámi nepodělila o aktuální pocity.

Po poradenském dnu a výběru výtvarných prací na výstavu jsem si stýskala: proboha, jak z tolika tak různorodých autorů (vystavuje jich letos 48!) stvořit výstavu, na které by se jednotlivá díla nerušila? Kde by jednotlivé obrazy, sochy, keramika i řezby mohly být po dobu pěti týdnů pospolu a třeba se i navzájem oslovovaly? Přesto jsme se všichni na instalaci této výstavy těšili. Jestli se nám zdařila, to musí posoudit její návštěvníci, já z ní mám pocit příjemný.

Nám všem známou krajinu Vysočiny různých ročních období od Miloslava Šplícha, Miloslava Bulvy, Miroslava Brandejse, Františka Hrdličky střídají technicky různé pojeté portréty od Aloise Vašíčka, Petra Biliny, Václava Nováka či Zdeňky Semecké. Téměř neměnný rukopis a léta své skalní příznivce mají na výstavě obrazy Jana Štěpánka, Miroslava Blažka, Miloše Vaňka, naopak zřejmě překvapí svou černohumorně vtipnou kamennou Pindusovic rodinou řezbář Jiří Kosina a jemnými ženskými postavami Jana Čubrdová, kterou známe spíše jako autorku až technických keramických objektů (ve tvaru i barvě). Jemnost a něhu vyznačují perokresby Františka Čermáka. Tento absolvent Vysoké školy umělecko-průmyslové v Brně nezapře svůj úsměvný a smířlivý pohled na svět kolem sebe, stejně jako Jarmila Lhotská svými laskavými obrázky na skle (Trhání jablek, Domek u tratí). U obrazů

Rostislava Hycla či Zbyňka Karala máte pocit, jako byste se procházeli mezi stromy, které vidíte před sebou. Zatímco Aleš Seka se soustředí spíše na dokonalost tvaru a glazury tzv. užitého umění (vázy, misky), Jiřina Seková se na svých kachlích zhlédla ve svitavském náměstí. Láska, smutek, vztek, radost se dají vždy najít v řezbách Vítězslavy Morávkové. Letos vévodí výstavě její Anděl, který ze všeho nejmíc připomíná naději. Ani letos nechybí Jaroslav Škranc s novými kouzelnými figurkami do betléma a František Dubovský se svými lžícemi a dřevěnými kamínky do kapsy. Jindřich Pevný byl na vernisáži zastoupen dvakrát. Svými dvěma figurativními obrazy a také jako výtvarník inscenace Slon, jejíž ukázka potěšila návštěvníky vernisáže. A co mladší generace? Snad s výjimkou tří dívek - Petry Vichrové, Magdy Honzákové a Dany Schröderové nevidí svět příliš poeticky. Syrové pojeté vyprávěcí kresby Petra Patočky, deformovaný obličej a postava u soch Davida Resseka, zajímavé srovnání závěru života - samoty a vzpomínek na mládí v obrazech Lenky Jelínkové. Ale abych neskončila příliš pesimisticky. Precizním technickým zpracováním, nápadem a hravostí se vyznačují objekty Terezy Venclové a její Drak a kovová studie očí určitě nepotěší jen dětské diváky, stejně jako keramická Ponorka či Skřítek Jana Vostřela. A premiéru mají letos na výstavě vitraje - závěsná Magdy Honzákové a drobné v podobě šperků Michaely Zelenkové.

Vyjmenovat všechny vystavující výtvarníky jsem neměla v úmyslu, přesto jsem Vás snad přesvědčila, že zhlédnout výstavu

„Přehlídka 2002“ v těchto pošmourných podzimních dnech nebude vůbec špatné.

A abych nezapomněla! Koncem listopadu zahájíme výstavu „Současná ilustrační tvorba“, na které se vám představí známí ilustrátoři z celé České republiky. Pořádáme ji ve spolupráci s Galerií výtvarného umění v Havlíčkově Brodě. Ale o té vám napíši více až příště.

Blanka Čuhelová

Muzejní čtvrtek

Při křtu knihy Vlastivěda moravská, o které píši na jiném místě této Lucerny, jsem slíbila, že v přednáškách a besedách s autory jednotlivých kapitol budeme pokračovat. A tak jsme na listopad pozvali **PhDr. Jaroslava Sedláře** z Masarykovy univerzity v Brně, který zpracoval velice zajímavou kapitolu, a sice **umělecké památky našeho regionu**. Když jsem s ním telefonicky domlouvala přednášku, přiznal se, že má zpracováno třikrát více materiálu, než se vešlo do publikace a zajímavých fotografií nepočítaně. Máme se tedy určitě na co těšit. Přednáška spojená s besedou se bude konat ve **čtvrtek 28. listopadu v 17 hodin.**

-bč-

STÁLÉ EXPOZICE

POHLED DO MUZEJNÍCH SBÍREK

Z HISTORIE PRAČEK

SVITAVSKÁ ZASTAVENÍ

OSOBNOST

OSKARA SCHINDLERA

• • • •

VÝSTAVY

19. 10. - 24. 11.

PŘEHLÍDKA 2002

Tradiční výstava výtvarníků svitavského okresu

28. 11. 2002 - 5. 1. 2003

SOUČASNÁ

ILUSTRAČNÍ TVORBA

Výstava nejvýznamnějších autorů současné ilustrační tvorby připravená ve spolupráci s Galerií výtvarného umění v Havl. Brodě

Otevřeno: denně mimo pondělí 9-17, v sobotu 9-13 a v neděli 13-17 hodin

• • • •

OSTATNÍ AKCE

čtvrtek 28. 11. v 17 hodin

MUZEJNÍ ČTVRTEK

PhDr. Jaroslav Sklenář

Umělecké památky Svitavska a Moravsko-třebovska

Rostislav Hycl: Krajina

Pořady Střediska kulturních služeb

Informace o všech chystaných i již uskutečněných pořadech SKS, včetně fotodokumentace, najdete na www.kultura-svitavy.cz

Výstavy

(otevřeno při akcích SKS)

Bílý dům

Tomáš Hladík - fotografie

Fotografický cyklus FINÁLE NA NÁMĚSTÍ

Jiří Plaček - fotografie

Divadlo Trám

Jiří Jelínek Vobrazy

1. Pá 19:30 hod. Bílý dům

Harmonické setkání žánrů

Jaroslav Svěcený a Petr Malásek

Vstupné: 100,- Kč

3. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám

Divadlo Mrak Havlíčkův Brod:

Trojlistek pohádek

O Budulínkovi, O Otesánkovi, Hrnečku, vař

Hlavní hrdinové pohádek jsou nositeli některých povahových vlastností (lakota, tvrdohlavost, neposlušnost,...), které „zaviní“ pohádkový příběh. Pohádky jsou lehce přioděny do stylu country - především po hudební stránce. V inscenaci je použito 18 loutek nejrůznějších druhů a kombinují se s hrou živého herce. V pohádkách naleznete trochu strachu a hodně legrace. Scénář: Yvonna Kršková, Jan Prokeš j.h. Námět: Vladimír Zajíc Loutky: Luboš Sobotka Režie: Jan Prokeš j.h. Vstupné: 30,- Kč

7. Čt 19:30 hod. Divadlo Trám

Pod lucernou s ...

Jiřím Hruškou

Austrálie "Outback"

Postřehy z cestování po pustinách západní a střední Austrálie s přihlédnutím na přírodní zajímavosti (národní parky), australskou faunu, život v „outbacku“, domorodce a jejich kulturu. Vstupné: 30,- Kč

8. Pá 19:00 - 23:00 hod. Bílý dům

Taneční večer

provází taneční mistři z TK Ellis Svitavy Vstupné: 30,- Kč

9. So 19:30 hod. Bílý dům

Chinaski

Koncert na stání

Vstupné: 140,- v předprodeji a 150,- na místě

10. Ne 15:00 hod. Divadlo Trám

Divadlo ELF Praha:

O kalifu čápovi

aneb Zloděj z Bagdadu

Výpravná pohádka sloutkami, maskami, kouzly a vůní z Arábie, plná napětí a humoru. Je o králi, který se proměnil včápa a zapomněl kouzelnou průpovědku, jak nabýt zpět lidské podoby. Příběh je na motivy Wilhelma Hauffa. Děti i dospělí ocení vynalézavost inscenátorů a užasnou nadmnožstvím jevištních kouzel.

Režie: Jan Prokeš

Vstupné: 30,- Kč

11. Po 19:30 hod. Bílý dům

Divadelní abonenní cyklus PODZIM 2002

Klicperovo divadlo Hradec Králové:

Robinson Jeffers:

Pastýřka putující k dubnu

Hra je uváděna v rámci projektu VELKÁ TAVBA na počest legendární inscenace Josefa Krofty ve Studiu Beseda v roce 1982.

Režie: Marián Pecko

Hrají: P. Výtvarová, J. Klepl, D. Hřebíček, J. Vrána, D. Steigerwald, H. Pech a další

Vstupné: 100,- Kč

15. Pá 19:30 Ottendorferův dům

Hudební večer se studenty pražské konzervatoře

Jiří Sejkora - hoboj

Jana Jenšíková - klavír

J. Sejkora je bývalým žákem ZUŠ Svitavy, nyní student 3. ročníku Pražské konzervatoře u prof. F. X. Thurého.

J. Jenšíková - absolvovala konzervatoř v Kyjevě, je laureátkou mezinárodní klavírní soutěže v USA, nyní studuje klavír u prof. F. Maxiana v Praze.

Vstupné: dobrovolné

15. Pá 19:30 hod. Divadlo Trám

Divadelní soubor

VICENA Ústí nad Orlicí:

CAMI(áda)

Představení je složeno zpěti absurdních a velice nepravděpodobných minikomedií (Křížová výprava, Noci orgií v Nesleské věži, Dramata v paláci Borgiů, Fregolitto, Kleštěné zpralesa) s věčně živým tématem lásky, nevěry a žárlivosti. Inscenace měla premiéru 30. 3. 2002 na Divadelním kabaretu DS Vicena Ústí nad Orlicí.

Režie: Jana Staňková

Scéna a kostýmy: Vanda Pišíňová, Jana Staňková

Zvuk: Olda Vajsar

Texty zpěvů: Pavel Macák

Vstupné: 30,- Kč

19. Út 19:30 hod. Kostel N. P. Marie

Koncert KPH

Koncert barokní a duchovní hudby

Trio barokní hudby

Petr Jeníček - flétna

František Boček - varhany

Hana Šrubařová - soprán

Vstupné: 45,- Kč, sleva 30,- Kč pro členy KPH, důchodce, studenty

27. St 19:30 hod. Bílý dům

Čechomor

Koncert na stání

Vstupné: 140,- v předprodeji a 150,- na místě

29. Pá 17:00 - 21:00 hod. Bílý dům

Posezení s dechovkou

Svitavanka Svitavy

Vstupné: dobrovolné

Představení pro školy:

4. Po 8:30 a 10:15 hod. Kino Vesmír

Trojlistek pohádek

Vstupné: 15,- Kč

Pro MŠ, 1. - 3. třídy

11. Po 8:30 a 10:15 hod.

Divadlo Trám

Divadlo ELF Praha

O Kalifu Čápovi

aneb Zloděj z Bagdadu

Vstupné: 15,- Kč

Pro 1. stupeň

19. Út 9:00 a 11:00 hod. Bílý dům

Divadlo DRAK Hradec Králové

Mor na ty vaše rody !!!

Vstupné: 20,- Kč

Pro 7. - 9. třídy, SŠ

20. St 8:30 a 10:30 hod. Bílý dům

Loutkové divadlo Radost Brno

Šípková Růženka

aneb Kouzelné divadlo

Vstupné: 20,- Kč

Pro MŠ, 1. stupeň

Filmy pro školy

5. - 6. Út, St 8:15 a 10:15 hod.

Rok ďábla

Vstupné: 25,- Kč

Pro 8. - 9. třídy, SŠ, SOU

25. - 29. Po - Pá jen v 8:30 hod.

Pán prstenů:

Společenstvo prstenu

Vstupné: 35,- Kč

Pro 2. stupeň, SŠ, SOU

Pozvánky na pořady SKS

Harmonické setkání žánrů

1. listopadu se sejdeme v Bílém domě s výjimečnými osobnostmi Jaroslavem Svěceným a Petrem Maláskem při mimořádném koncertě, který jde napříč žánry hudby tak

Koncert KPH

Hudba dokáže osvěžit a ulevit od velkých nesnází. Cílem duchovní hudby je příspěvek k důstojnosti a slavnostnosti liturgie a posila myslí věřících. Určitě posila myslí nás všech...

A listopad, to je měsíc zadumanosti a návratů.

Pod lucernou s .... Jiřím Hruškou

S Jiřím Hruškou jsem se poprvé setkal zhruba před deseti lety. Tuším, že to bylo na Rýchorské boudě v Krkonoších, kde jsem vedl praktickou dílnu tvořivé dramatiky pro účastníky dlouhodobého ekologického kurzu. Krátce jsme spolu hovořili, on mi věnoval svou vizitku a pozval mne na nějakou akci do Pardubic. Byl totiž spoluzakladatelem pardubického ekologického centra.

zvaně vážné a populární. Zážitek to bude jistě nevšední, protože oba muzikanti jsou špičkou ve svých hudebních oblastech. Jaroslav Svěcený je proslulý jako popularizátor houslové hry, jeho koncertní projekty - často vysílané i největším médiem - televizí - přitahují publikum všech věkových skupin. Méně se o něm už asi ví jako o znalci historie a stavby houslí. Přitom jeho koncertní projekt Violino představuje mistrovské housle významných houslařů 17. až 20. století.

Petr Malásek má na svém kontě kromě skladeb vážné hudby téměř padesát hudebních složek k filmům, televizním inscenacím a divadelním představením. V poslední době úzce spolupracuje s baletem Národního divadla v Praze a s Jaroslavem Svěceným na mnoha mezižánrových projektech, se kterými oba umělci slaví úspěchy na domácích pódii i v zahraničí a jejich koncertní podoba je již zachycena na několika společných CD.

Proč neoslavit začátek melancholického listopadu právě setkáním s těmito zajímavými pány a zajímavou hudbou?

Se slavnou duchovní hudbou, s varhanami, flétnou a zpěvem se můžeme setkat v kostele na náměstí 19. listopadu. Uslyšíme slavné Saint-Saënsovo Ave Maria, část z Händlova Mesiáše či hudbu Mozartovu, Bachovu, Massetovu.

Z tria hudebníků, kteří vystupují v našem kraji, jsou dva ze Svitav. Určitě vám

A pak jsme se na mnoho let jeden druhému ztratili z očí. Já jsem zmizel na čtyři roky do Egypta, on pro změnu vyrazil do Toronta, aby se setkal s profesorem Davidem Selbym, který je jedním ze dvou ředitelů Mezinárodního institutu globální výchovy při Pedagogické fakultě torontské univerzity. Zůstal tam na týdenní stáži, a když už byl tak daleko za mořem, absolvoval sedmi-měsíční stáž v centru ekologické výchovy a rozvoje týmové spolupráce v Shave's Creek Environmental Center při Pennsylvánské státní univerzitě PENNSTATE v USA.

Po návratu domů začal opět pracovat v ekologických centrech, ale touha po cestování nakonec vše ostatní přehlušila. A tak odjel na celý rok do Austrálie. Nyní je opět doma, ale těžko říci na jak dlouho. Střídavě učí (vystudoval totiž PF pro obory fyzika + chemie), pracuje v ekologických centrech a je vyhledávaným lektorem kurzů globální výchovy.

A právě díky jeho lektorské činnosti se naše cesty opět po letech setkala. Společně akce

Chinaski a jejich nové album

Originál uslyšíte 9. listopadu v Bílém domě

Čechomor

Uslyšíte 27. listopadu v Bílém domě

zpěv Hany Šuberové, flétna Petra Jeníčka a varhany Františka Bočka budou znít z kůru krásně.

Vzhledem k roční době koncert nebude příliš dlouhý a proběhne bez přestávky. Přesto asi budeme potřebovat k osobní pohodě teplý kabát. Pěkný zážitek!

Blanka Šefrnová

jsme plánovali již před deseti lety, proto netrvalo dlouho a vznikla celkem jasná představa naší spolupráce. Sami pro sebe jsme ji nazvali „ovoce + zelenina“ (Hruška + Petržela).

7. listopadu povede Jiří Hruška na ŽŠ Felberova ve Svitavách celodenní praktickou dílnu globální výchovy.

A když už tady bude, nic nebrání v tom, aby si večer v divadle Trám zavzpomínal na své australské putování.

Jste srdečně zváni.

Zdeněk Petržela

Iuventus dvakrát první

V polovině měsíce září se svitavský pěvecký sbor Iuventus zúčastnil mezinárodní soutěžní přehlídky pěveckých sborů v italském městě Azzano Decimo. Itálie byla pro náš sbor velkou neznámou, neboť v této zemi jsme ještě neměli příležitost se představit. Rovněž nás zajímalo pojetí celého festivalu, protože z Čech a zvláště z Německa jsme zvyklí na poměrně konzervativní a velmi seriózní atmosféru podobných festivalů. Proto nás příjemně překvapilo, že organizátoři soutěže zahrnuli do víkendového soutěžního klání i různé doprovodné akce-koncerty rockových, folkových a etno skupin, prezentaci hudebních nástrojů, sborového materiálu apod.

Iuventus soutěžil v kategorii smíšených sborů spolu se sbory z Itálie, Chorvatska a Slovinska. Soupeři vsadili vesměs na sborové úpravy národních písní, my jsme vedle toho nabídli posluchačům a porotě i poněkud jazzovější skladby (z našich autorů např. Jaroslava Ježka).

Vyhlášení výsledků bylo pro nás tak trochu procházkou se zavazanými očima - vše probíhalo pouze v italštině, takže jsme vůbec netušili, která kategorie se právě vyhláší. Když zaznělo jméno našeho sboru, začali jsme jásat, ale stále jsme ještě nevěděli, zda jsme něco vyhráli a případně co. Teprve nápis „primo posto“ na medaili nás ujistil o tom, že jsme skutečně obsadili první místo v kategorii smíšených sborů. Tím ale napětí a nejistota nekončily - čekalo nás ještě vyhlášení

celkového pořadí. Situace se opakovala, do posledního okamžiku jsme netušili, kdo co vyhrál - a když úplně na konec zaznělo jméno Iuventus Svitavy, bylo vše jasné - stali jsme se celkovými vítězi soutěže!

Navštívit Itálii a neporozhlédnout se po památkách kultury, která formovala evropskou civilizaci, by byl hřích. Proto jsme se hned druhý den po soutěži vypravili do Benátek - návštěva města, jež nechtěně vyvolávalo asociaci povodněmi zaplavené Prahy, v nás zanechala nezapomenutelný zážitek. Stejně tak tomu bylo i s republikou San Marino, kam jsme se vydali den poté. Maličká země, stojící na strmém kopci, nabízela program na celý den - prohlídku chrámu, muzeí, křivolakých uliček obsazených polskými obchodníky s levným alkoholem a falešnými koženými kabelkami... Zkrátka turistický byznys zasáhl i toto malebné místo.

Češi mají Itálii spojenou především s mořem - ani my jsme si nenechali ujít příležitost a jeden den jsme věnovali pobytu na pláži a v aquaparku. Tuto jihoevropskou zemi jsme potom opouštěli s pocitem pohody a sluníčka na tvářích.

Vítězství v italské soutěži je pro Iuventus motivací k zatím největší zahraniční cestě, kterou sbor hodlá podniknout v příštím roce - cílem by mělo být tentokrát Irsko, země, kde má české sborové umění mimořádně dobré jméno a kde by svitavský sbor chtěl tomuto jménu dostat.

Mgr. Libor Čupal

Stará balada z Radiměře

Za jasné měsíční noci
přistoupil k okénku chaloupky
temný stín.

„Má nejmilejší, jsi doma?“

Jsi-li, otevři okénko,
nejsem jen stín.“

„Jak to mohu udělat,
vždyť ani nevím,
s kým mluvím?“

„Přístup k okénku,
vždyť mě poznáš.“

Hlas neříká ti víc?“
Vyhledla milá z okénka
a zavolala k velkému Bohu.

„On je to, to není stín!
Byl kdysi dávno,
než pohřbila jej zem,
teď vrátil se z ní zpět.“

„Sedm let jsem v ní byl,
sedm let jsem v ní tlel,
dnes vracím se z ní zpět.
Sedm let jsem tě vídával,
jak přicházíš ke mně
a přinášíš slzu i květ.“

Vzbuď svého otce i matku,
vzbuď všechny lidi z domu,
ať vyjdou ven ze svého statku.
Ženich už stojí připraven venku.
Oblékni se pěkně, ať to nevěstě sluší,
zahalené v bělavě modré hedvábí.
Ať sestra zeleným věnečkem
ovine tvou hlavu,
vždyť tak ať odchází nevěsta
ze svého domu.“

Rodina před dům vyšla,
věrní snoubenci poklekli,
modravá nevěsta a temný stín.
Těm žehnající rodiče
ruce naposled podali
a oni se vznesli k nebi výš.

Sám Bůh byl knězem.
On svázal ruce obou manželů,
kteří se šťastně k nebi vznesli.
A vy, kdo ztratili jste druhu,
veďte si tak, jak tito dva,
co se přece jen sešli.

**podle A. Czerneho
převyprávěla D. Šustrová**

Nové kurzy Dramatické školičky

Dramatická školička rozšiřuje ve školním roce 2002 - 2003 nabídku programů pro děti a mládež o tyto kurzy:

Malování na sklo a textil

Háčkování a výroba žonglovacích míčků

Náramkování

Step

Žonglování

Stávající nabídka:

Dramatická výchova a divadlo

Umělecký přednes

Zájemci o nové kurzy se mohou hlásit na adrese: Monika Formanová, Jana Mandlová, Dramatická školička, Purkyňova 17, Svitavy, 568 02, tel. 461535058

Malování na sklo

vede Monika Formanová, 2x měsíčně

Háčkování

a výroba žonglovacích míčků

vede Jana Mandlová, Monika Formanová
2x měsíčně

Náramkování

vede Helena Šifrová, Veronika Jasanská
2x měsíčně

Žonglování

vede Veronika Jasanská, Jana Mandlová
1x týdně

Step

vede mistr Bílek z Moravské Třebové
1x za 2 měsíce - 50,- Kč za celodenní lekci

Kurzy stojí 20,-Kč za lekci mimo dětí Dramatické školičky

(Lekce = 2 vyučovací hodiny)

OKRESNÍ KNIHOVNA VE SVITAVÁCH

Máchova alej č. 1, 568 02 Svitavy
Tel.: 461 541 715

Výpůjční hodiny

PRO DOSPĚLÉ + INTERNET

Po - St 9 - 17
Čt zavřeno
Pá 9 - 17
So 9 - 11

PRO DĚTI + INTERNET

Po - St 13 - 17
Čt zavřeno
Pá 13 - 17

Asociace Brontosaura

tel. č. 723 176 873
<http://sybronto.unas.cz>
e-mail: sybront@email.cz

7. Čt 18:30 hod. Nadace J. Plívy

50. cestovatelský večer

O Indii vypráví Dušan Romportl

14. Čt 16:00 hod. Nadace J. Plívy

Kamera z tábora

Zváni jsou nejen samotní účastníci tábora ale i ti, kteří by se chtěli účastnit tábora v příštím roce

21. Čt 17:00 hod. Nadace J. Plívy

Setkání pěstitelů a příznivců exotických rostlin

Videoukázka z botanické zahrady v Praze a botanického skleníku v Lednici

28. Čt 18:30 hod. Nadace J. Plívy

51. cestovatelský večer

Zážitky z cesty po Irsku vypráví Mgr. Jiří Mach

ZUŠ SVITAVY

tel. 461 534 312

12. Út 19:00 hod. Bílý dům

Taneční akademie

Výtěžek bude věnován ZUŠ v Blatné u Strakonice, která byla postižena povodněmi

14. Čt 17:30 hod. sál ZUŠ Svitavy

Žákovský hudební večer

Farní sbor Československé církve evangelické

8.-10. Pá-Ne Setkání mladých lidí

9. So dopoledne

Přednášky Ivy Pellarové, Martina Giňi a Ireny Kašparové

Odpoledne sportování

19:30 hod. Ottendorferův dům

Koncert Idy Kellarové & Romano Rat

10. Ne

Bohoslužby

26. Út 17:00 hod.

Vyprávění dobrovolníků o práci, zážitcích, zkušenostech z oblastí postižených povodní

Dům dětí a mládeže „Paleta“

Lanškrounská 4, Svitavy, tel.: 461 533 743
e-mail: ddm@ddm.svitavy.cz, <http://www.ddm.svitavy.cz>

2. So 10:00 - 12:00 hod.
Keramické dopoledne

pro veřejnost

Cena: 20,- Kč

9. So 8:00 hod. DDM Svitavy

O nejlepší plastický model
kategorie 1/b, 1/c

Informace a přihlášky p. Uher

16. - 17. So - Ne

Dvoudenní výjezd Klubu

Korálkování do Loučné nad Desnou

Přihlášky a informace p. Uher

16. So

Zájezd na dálkový pochod „Za
posledním puchýřem“ do Poličky

Informace p. Hábk

17. Ne 8:00 hod. střelnice DDM Svitavy

O pohár 17. Listopadu

Okresní kolo 31. Ročníku střelecké soutěže

23. So 9:00 hod. - 12:00 hod. DDM

Bazar zimních potřeb

příjem věcí 22. 11. - od 15:30 - 17:00 hod.

výdej věcí 25. 11. - od 15:30 - 17:00 hod.

23. So 9:00 hod. DDM

Okresní soutěž

v tvorbě www stránek

23. So 9:00 hod. DDM

Co je to INTERNET

Náborová akce pro veřejnost

28. Pá 16:00 hod. DDM Svitavy

7. Ročník Městského
mistrovství v uzlování

Informace p. Kučera

30. So 15:00 - 18:00 hod. Bílý dům

Dětská diskotéka

Vstupné 25,- Kč

Nadace Josefa Plívy

Nám. Míru 80, Svitavy, tel. 0461/530 237 Otevřeno Po - Pá 9-12 14-17 hodin
e-mail: nadace@svitavy.cz <http://njp.unas.cz>

Každé úterý v měsíci

Břišní tance

Vede Zuzka Vocásková.

14. Čt 18:30 hod.

Večer jiných zvuků

O tibetských mísách a životních energiích.

Možnost nákupu tib. mís.

21. - 23. Čt - So

Malované hedvábí

Ukázky malování šálů na hedvábí.

23. So 18:00 hod. Ottendorferův dům

Musica Florea

Barokní koncert

26. Út 19:00 hod. Nadační dům

Trio KUMURA

František Kučera - trubka

Edward Powell - sitar, arabská loutna

Tomáš Reindl - tabla, bubny

Hudba mimoevropských kultur, Indie, Austrálie, atd.

Vstupné: dobrovolné

Ida Kellarová s Romano Rat vystoupí na koncertě 9. listopadu v Ottendorferově domě.

KINO VESMÍR

tel.: 461 531 446

Pokladna otevřena každý den 17-20 hod.

1. - 3. Pá, So, Ne 19:30 hod.
Muži v černém 2 USA 2002

Pokračování jednoho z neúspěšnějších filmů devadesátých let. Akční sci-fi komedie.

V hlavních rolích: Will Smith a Tommy Lee Jones.
Režie: Barry Sonnenfeld
Vstupné: 57,- Kč titulky 89 min.

4. - 5. Po, Út 19:30 hod.
Království ohně USA 2002

Bojují ohněm proti ohni! V současném Londýně probudí malý chlapec obrovského, oheň chrlícího draka... Dobrodružný sci-fi film.

Režie: Rob Bowman
Vstupné: 60,- Kč titulky 101 min.

6. St Filmový klub: 19:30 hod.
Cool a Crazy

Norsko, Švédsko, Finsko 2000

Syrový muzikál z norského rybářského městečka... Hudební dokument o svérázném mužském pěveckém sboru.

Režie: Knut Erik Jensen
Vstupné: 30,- Kč pro členy FK, ostatní: 40,- Kč titulky 105 min.

7. Čt 19:30 hod.
Polibek draka Francie, USA 2001

Akční hvězda Jet Li bojuje proti přesile pařížského podsvětí. Akční komedie.

Režie: Chris Nahon
Vstupné: 55,- Kč titulky 98 min.

8. - 9. Pá, So 19:30 hod.
Kostka 2 Kanada 2002

Odkryje dosud nepoznané pocity strachu ve volném pokračování sci-fi thrilleru Kostka... Šílenství otvírá novou dimenzi, mnohem složitější...

Režie a kamera: Andrzej Sekula
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 95 min.

10. - 13. Ne, Po, Út, St 19:30 hod.
Minority Report USA 2002

Každý utíká... Každý bude dopaden. Tom Cruise v hlavní roli sci-fi thrilleru podle povídky Philipa K. Dicka s tématem odlišných variant reality.

Režie: Steven Spielberg
Vstupné: 55,- Kč titulky 145 min.

14. - 15. Čt, Pá 19:30 hod.
Mluv s ní Španělsko 2002

Po oscarové filmu Vše o mé matce je tady další mistrovsky sugestivní dílo Pedro Almodovara. Psychologické drama o přátelství dvou mužů, o osamělosti a velké vášni...

Scénář a režie: Pedro Almodovar
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 112 min.

16. - 17. So 17:00 hod.
Ne 15:00 a 17:00 hod.

Návrat do Země Nezemě

USA 2002

Věřte na pohádky a kouzla! Pak budete létat! Animovaná pohádka je volným pokračováním kresleného filmu Peter Pan.

Režie Robin Budd
Vstupné: 25,- Kč dabováno 72 min.

16. - 17. So, Ne 19:30 hod.
Blade II. USA, SRN 2002

Největší lovec upírů všech dob se vrací, aby zasel hrůzu do řad krvežíznivých nepřátel... Wesley Snipe v hlavní roli akčního hororu, který se natáčel v Praze a okolí.

Režie: Guillermo del Toro
Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 117 min.

18. - 19. Po, Út 19:30 hod.
Vzorec pro vraždu USA 2002

Jejich plán je dokonalý. Má však jeden háček, nepočítá s ní... Kriminální film o zločinu dvou středoškoláků.

V hlavní roli: Sandra Bullocková
Režie: Barbet Schroeder
Vstupné: 55,- Kč titulky 120 min.

20. St Filmový klub: 19:30 hod.
Psí dny Rakousko 2001

Být člověkem - toť horor i krása zároveň. Drama šesti příběhů o jednom víkendu na předměstí Vídně.

Námět, scénář a režie: Ulrich Seidl
Vstupné: pro členy FK: 30,- Kč, ostatní: 40,- Kč od 18 let titulky 121 min.

21. - 22. Čt, Pá 19:30 hod.
Stroj času USA 2002

Chtěl změnit minulost a stal se hrdinou budoucnosti. Adaptace stejnojmenného románu zakladatele vědeckofantastické literatury H. G. Wells.

Režie: Simon Wells
Vstupné: 55,- Kč titulky 96 min.

23. - 24. So 17:00 hod.
Ne 15:00 a 17:00 hod.

Příšerky, s.r.o. USA 2001

Rodinná komedie, animovaný film od tvůrců obou Příběhů hraček a Života brouka. Strašíme, protože se bojíme!

Režie: Pete Docter
Vstupné: 25,- Kč dabováno 92 min.

23. - 24. So, Ne 19:30 hod.
40 dnů a 40 nocí

USA, Francie, GB 2001

...bez sexu! Vsadili na něj. Kdo vyhraje? Milostná komedie o dlouhém sexuálním půstu.

Režie: Michael Lehmann
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 96 min.

25. - 27. Po, Út, St 19:30 hod.
xXx USA 2002

eXtrémní! EXplozivní! EXcelentní! Vin Diesel jako tajný agent xXx! Akční drama natáčené i v Praze.

Režie: Rob Cohen
Vstupné: 57,- Kč titulky 124 min.

28. - 30. Čt, Pá, So 19:30 hod.
Nevěrná USA 2002

... a posedlá divokým sexem. Psychologický kriminální film. Lásky, nevěry, odhalení, vražda, vina...

V hlavních rolích: Richard Gere a Diane Laneová
Režie: Adrian Lyne
Vstupné: 57,- Kč od 15 let titulky 124 min.

1. - 3. prosince 19:30 hod.
Hollywood Ending

KINOKAVÁRNA GALAXIE

tel.: 602 969 647

1. - 2. Pá, So 20:00 hod.
Muži v černém 2 USA 2002

Režie: Barry Sonnenfeld
Vstupné: 57,- Kč titulky 89 min.

5. - 6. Út, St 20:00 hod.
Království ohně USA 2002

Režie: Rob Bowman
Vstupné: 60,- Kč titulky 101 min.

7. Čt 20:00 hod.
Polibek draka Francie, USA 2001

Režie: Chris Nahon
Vstupné: 55,- Kč titulky 98 min.

8. - 9. Pá, So 20:00 hod.
Kostka 2 Kanada 2002

Režie a kamera: Andrzej Sekula
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 95 min.

10. - 13. Ne, Po, Út, St 20:00 hod.
Minority Report USA 2002

Režie: Steven Spielberg
Vstupné: 55,- Kč titulky 145 min.

14. - 15. Čt, Pá 20:00 hod.
Mluv s ní Španělsko 2002

Scénář a režie: Pedro Almodovar
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 112 min.

16. So 15:00 hod.
Návrat do Země Nezemě USA 2002

Režie: Robin Budd
Vstupné: 25,- Kč dabováno 72 min.

16. - 17. So, Ne 20:00 hod.
Blade II. USA, SRN 2002

Režie: Guillermo del Toro
Vstupné: 55,- Kč od 15 let titulky 117 min.

19. - 20. Út, St 20:00 hod.
Vzorec pro vraždu USA 2002

Režie: Barbet Schroeder
Vstupné: 55,- Kč titulky 120 min.

21. - 22. Čt, Pá 20:00 hod.
Stroj času USA 2002

Režie: Simon Wells
Vstupné: 55,- Kč titulky 96 min.

23. So 15:00 hod.
Příšerky, s.r.o. USA 2001

Režie: Pete Docter
Vstupné: 25,- Kč dabováno 92 min.

23. - 24. So, Ne 20:00 hod.
40 dnů a 40 nocí

USA, Francie, GB 2001

Režie: Michael Lehmann
Vstupné: 50,- Kč od 15 let titulky 96 min.

25. - 27. Po, Út, St 20:00 hod.
xXx USA 2002

Režie: Rob Cohen
Vstupné: 57,- Kč titulky 124 min.

28. - 30. Čt, Pá, So 20:00 hod.
Nevěrná USA 2002

Režie: Adrian Lyne
Vstupné: 57,- Kč od 15 let titulky 124 min.

3. prosince Út 20:00 hod.
Hollywood Ending